

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 15. april 2020

Sag BS-30473/2019-HJR

Icopal Entreprise ApS
(advokat Ulrik Christrup)

mod

Gjensidige Forsikring,
dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge
(advokat Mette Echwald Sevel)

og

Sag BS-30487/2019-HJR

Hansson & Knudsen A/S
(advokat Søren Bergenser)

mod

Gjensidige Forsikring,
dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge
(advokat Mette Echwald Sevel)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten i Kolding den 25. september 2018 (BS 9-679/2017) og af Vestre Landsrets 2. afdeling den 7. februar 2019 (BS-37644/2018).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Michael Reklings, Oliver Talevski, Lars Apostoli, Anne Louise Bormann og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Icopal Entreprise ApS og Hansson & Knudsen A/S har gentaget deres påstande for landsretten om, at anmodningen fra Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge, om isoleret bevisoptagelse i form af syn og skøn afvises fra de almindelige domstole.

Gjensidige Forsikring har som for landsretten påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Den almennyttige boligforening Boligkontoret Fredericia indgik i 2013 en entreprisaftale med Hansson & Knudsen om reovering, modernisering og ombygning af en del af boligforeningens bebyggelse i afdelingen Sønderparken i Fredericia. Hansson & Knudsen indgik efterfølgende en underentreprisaftale med Icopal Entreprise om tagdækningsentreprisen.

Af det acceptbrev af 25. september 2013, som Rambøll på vegne af Boligkontoret Fredericia sendte til Hansson & Knudsen, fremgår, at acceptgrundlaget udgøres af bl.a. udbudsbrevet af 8. februar 2013. I dette brev er anført, at udbudsmaterialet bl.a. består af byggesagsbeskrivelse af 6. februar 2013. Af byggesagsbeskrivelsen fremgår, at AB 92 skal anvendes, og det fremgår under punktet "Forsikring" som en præcisering til § 8, stk. 1, i AB 92, at "entreprenøren og dennes underentreprenører medtages som sikret. Bygherren betaler præmien."

Boligkontoret Fredericia havde i overensstemmelse hermed tegnet en forsikring hos Gjensidige Forsikring, som bl.a. omfattede brand- og stormskadeforsikring. Forsikringsbetingelserne indeholder under pkt. 1.30 om generelle udvidelser til de valgte dækninger bl.a. følgende vilkår i pkt. 1.30.12: "Entreprenører er tillige sikrede på under brand og stormskadeforsikringen."

Natten mellem den 10. og 11. april 2014 opstod der brand i en del af bebyggelsen i Sønderparken. Gjensidige Forsikring udbetalte i henhold til bygningsbrandforsikringen erstatning for de skete skader til Boligkontoret Fredericia.

Den 10. april 2017 indgav Gjensidige Forsikring i henhold til retsplejelovens § 343 anmodning til Retten i Kolding om isoleret bevisoptagelse i form af syn og skøn. Formålet er at få belyst årsagen til branden for at vurdere, om forsikrings-selskabet kan kræve, at Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise skal dække det beløb, som forsikrings-selskabet har udbetalt til Boligkontoret Fredericia.

Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise protesterede mod, at der blev optaget isoleret bevis ved de almindelige domstole, navnlig under henvisning til, at de dagældende almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed (AB 92) finder anvendelse i forholdet mellem Boligkontoret

Fredericia og Hansson & Knudsen og i forholdet mellem Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise.

Ved kendelse af 25. september 2018 traf Retten i Kolding afgørelse om, at der ikke var grundlag for at afvise anmodningen om isoleret bevisoptagelse. I begrundelsen hedder det:

”Indledningsvist bemærkes, at det efter bevisførelsen lægges til grund, at AB 92 var aftalt mellem såvel Boligkontoret Fredericia som bygherre og Hansson & Knudsen som entreprenør som i forholdet mellem Hansson & Knudsen og Icopal som underentreprenør.

Om betydningen heraf i relation til anmodningen om isoleret bevisoptagelse ved de almindelige domstole, skal retten bemærke, at det er ubestridt, at Boligkontoret Fredericia som bygherre havde indgået en forsikringsaftale med Gjensidige Forsikring, der i henhold til bestemmelsen i punkt 1.30.12 indebar, at Hansson & Knudsen og Icopal som entreprenører var medsikrede under storm- og brandforsikringen. Spørgsmålet om regres i en sådan situation beror på det direkte retsforhold, der ved forsikringsaftalen er etableret mellem forsikringselskabet og entreprenøren og dermed bestemmelserne i forsikringsaftalelovens §§ 18 og 20. Herefter, og da det er ubestridt, at forsikringsaftalen ikke indeholder en voldgiftsaftale, er der ikke grundlag for at afvise anmodningen om isoleret bevisoptagelse ved de almindelige domstole.”

Ved kendelse af 7. februar 2019 stadfæstede landsretten byrettens afgørelse med følgende begrundelse:

”Gjensidige Forsikring har betalt erstatning til bygherren, Boligkontoret Fredericia, i anledning af brandskade opstået i forbindelse med renovering af en af selskabets ejendomme, og Gjensidige Forsikring ønsker gennemført syn og skøn med henblik på at vurdere, om skaden kan kræves dækket af de medvirkende entreprenører, Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise.

Problemstillingen under kæremålet er, hvorvidt der mod Hansson & Knudsens og Icopal Entreprenørens protest kan optages syn og skøn ved de almindelige domstole efter retsplejelovens § 343, selv om retsforholdet mellem Boligselskabet Fredericia og entreprenørerne er reguleret af AB 92, hvorefter begæring om syn og skøn efter § 45, stk. 1, skal fremsættes over for Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed.

Landsretten er enig i, at der i den foreliggende situation, hvor Icopal Entreprise og Hansson & Knudsen er omfattet af brandforsikringen tegnet af

Boligkontoret Fredericia, hvorefter spørgsmålet om regres er reguleret af bl.a. forsikringsaftalelovens § 18, og hvor aftalen ikke indeholder en regel om voldgift, ikke er grundlag for at afvise begæringen om isoleret bevisoptagelse ved de almindelige domstole. Landsretten stadfæster derfor byrettens kendelse.

Efter sagens udfald skal Icopal Entreprise og Hansson & Knudsen i sagsomkostninger for landsretten solidarisk betale 15.000 kr. til Gjensidige Forsikring til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Der er taget hensyn til kæremålets omfang og forhandlingens varighed.”

Anbringender

Icopal Entreprise har anført navnlig, at Gjensidige Forsikring er indtrådt i sin forsikringstager Boligkontoret Fredericias eventuelle krav mod Icopal Entreprise, hvilket indebærer, at der ikke kan udmeldes syn og skøn i medfør af retsplejelovens § 343.

Det er ubestridt, at AB 92 finder anvendelse i forholdet mellem Boligkontoret Fredericia og Hansson & Knudsen og i forholdet mellem Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise. AB 92 finder derfor også anvendelse i forholdet mellem Boligkontoret Fredericia og Icopal Entreprise, jf. bl.a. UfR 2014.2042 H.

Det følger af erstatningsansvarslovens § 22, stk. 1, og af almindelige obligationsretlige principper, at Gjensidige Forsikring ikke kan opnå en bedre retsstilling over for Icopal Entreprise end den, der består mellem forsikringstager Boligkontoret Fredericia og Icopal Entreprise. Gjensidige Forsikring kan derfor alene få udmeldt syn og skøn ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed, jf. § 45, stk. 1, i AB 92 og UfR 1987.820 H.

Det forhold, at Icopal Entreprise er sikret efter den bygningsbrandforsikring, som Fredericia Boligkontor har tegnet hos Gjensidige Forsikring, kan ikke føre til et andet resultat. Forsikringsdækningen beror ikke på en aftale mellem Icopal Entreprise og Gjensidige Forsikring, men på at forsikringsselskabet ensidigt i pkt. 1.30.12 i sine forsikringsbetingelser har bestemt, at entreprenører er dækket under bygningsbrandforsikringen.

Der er ingen hjemmel i lovgivningen, herunder forsikringsaftaleloven, til, at et forsikringsselskab, som har fremsat et regreskrav over for en sikret, kan få udmeldt syn og skøn ved de almindelige domstole, når der ikke foreligger et aftaleforhold mellem forsikringsselskabet og den sikrede, og når forsikringsselskabet ikke ville have været berettiget til at få udmeldt syn og skøn ved de almindelige domstole, hvis den sikrede ikke havde været sikret under forsikringen.

Hansson & Knudsen har tilsluttet sig det, som er anført af Icopal Entreprise.

Gjensidige Forsikring har anført navnlig, at forsikringsselskabets anmodning om isoleret bevisoptagelse i form af syn og skøn skal fremmes ved de almindelige domstole i henhold til retsplejelovens § 343.

Det følger af forsikringsbetingelserne (pkt. 1.30.12), at Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise – i deres egenskab af entreprenører – var medsikrede på den brand- og stormskadeforsikring, som har dækket skaderne ved branden i Boligkontoret Fredericias ejendom. Regreskravet mod Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise beror herefter på, om disse selskaber har mistet deres krav på forsikringsdækning, jf. forsikringsaftalelovens § 18 (såkaldt policeregres).

Hansson & Knudsen og Icopal Entreprises krav på forsikringsdækning (som sikrede under den tegnede forsikring) – og dermed også Gjensidige Forsikrings regreskrav i anledning af fortabelsen heraf – beror på det direkte retsforhold mellem de sikrede og forsikringsselskabet, jf. forsikringsaftalelovens § 57. Når Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise faktisk er anført som sikrede på forsikringen, udledes deres rettigheder direkte af forsikringsaftalen, og ikke af deres eventuelle aftaler med bygherren. Det gælder, selv om entreprenører i en aftale med en bygherre ikke har aftalt eller begæret medsikring. Også i den situation vil forsikringsselskabets regresret således være begrænset af forsikringsaftalelovens regler, når entreprenørerne faktisk er anført som sikrede på policen.

Forsikringsaftalen indeholder ikke nogen voldgiftsaftale, heller ikke i relation til syn og skøn. Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed er derfor ikke eksklusivt værneting for Gjensidige Forsikrings erstatningskrav over for Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise – eller for syn og skøn i forbindelse hermed.

UfR 2014.2042 H adskiller sig afgørende fra den foreliggende sag. Sager vedrørende forsikringsselskabers krav mod medsikrede entreprenører, der forvolder brandskade, afgøres efter praksis ved de almindelige domstole, også selv om der i entrepriseaftalerne måtte være aftalt AB 92 eller tilsvarende, jf. navnlig UfR 1996.1161 H.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge, kan få optaget isoleret bevis i form af syn og skøn ved de almindelige domstole, eller om syn og skøn skal foregå ved Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Som anført af landsretten er formålet med den isolerede bevisoptagelse at få belyst årsagen til den brand, som opstod i en ejendom tilhørende bygherren Boligkontoret Fredericia, for at vurdere, om forsikringsselskabet kan kræve, at entre-

prenørerne Hansson & Knudsen A/S og Icopal Entreprise ApS skal dække det beløb, som er udbetalt til Boligkontoret Fredericia.

Af den brand- og stormskadeforsikring, som Boligkontoret Fredericia i overensstemmelse med aftalegrundlaget for entreprisen havde tegnet hos Gjensidige Forsikring, fremgår, at entreprenører tillige var sikrede efter forsikringen.

Højesteret lægger til grund, at Gjensidige Forsikrings regreskrav mod Hansson & Knudsen og Icopal Entreprise er baseret på den forsikring, som er tegnet af Boligkontoret Fredericia, og at entreprenørerne i forhold til de dækkede skader er medsikrede efter forsikringen. Højesteret tiltræder, at forsikringsselskabets adgang til at gøre regreskrav gældende mod entreprenørerne således beror på det direkte retsforhold mellem forsikringsselskabet og de medsikrede entreprenører, som følger af forsikringsaftalen, og dermed på, om entreprenørernes dækning efter brandforsikringen er bortfaldet efter forsikringsaftalelovens § 18.

Forsikringsaftalen indeholder ikke nogen bestemmelse om voldgift, herunder i relation til isoleret bevisoptagelse.

Højesteret tiltræder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at afvise forsikringsselskabets anmodning om isoleret bevisoptagelse i form af syn og skøn ved de almindelige domstole efter retsplejelovens § 343.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse.

THI BESTEMMES:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

I kæremsømskostninger for Højesteret skal Hansson & Knudsen A/S og Icopal Entreprise ApS solidarisk betale 10.000 kr. til Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge.

Sagsomkostningsbeløbet skal betales inden 14 dage efter denne højesteretskendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 15-04-2020 kl. 12:32

Modtagere: Advokat (H) Ulrik Christrup, Advokat (H) Mette Kirstine Brøgger
Echwald Sevel